

Radomil Hradil

Organismus zemědělského statku a jeho dvanáct orgánů

V tomto obraze se pokusím vykreslit zemědělský statek s jeho dvanácti orgány, představovanými dvanácti druhy hospodářských zvířat, abychom si mohli lépe uvědomit začlenění včely do tohoto harmonického celku.⁸

Každý z těchto druhů přitom zastává určitou funkci podílející se na celku; v člověku jakožto určitém ideálním praobraze nalézáme všechny tyto funkce v harmonii, vyváženě sjednocené. Postupujme tedy nyní v tomto velkém člověku, v zemědělském statku „odspodu“.

První, čeho si na postavě člověka povšimneme, je rozdělení na tři anatomicky poměrně výrazně oddělené části: hlavu, trup a končetiny. Trup je však rozdělen bránicí, jakousi bránou, předělem, na dvě funkčně odlišné části, na břicho a hrud'. Z hlediska fyziologického a také z hlediska přináležitosti k duševním funkcím můžeme břicho přiřadit ke končetinám a trojnost, trojčlennost lidské postavy pak získá novou podobu:^{1*}

- *končetiny a břicho* jako prostor látkové výměny a sídlo vůle;
- *hrud'* jako sídlo citu a jako rytmický střed mezi soustavou látkové výměny a končetin na jedné a nervově- - smyslovou soustavou na druhé straně;
- *hlava* jako nositel smyslů a mozku a sídlo myšlení.

Končetiny nám zajišťují pohyb a uplatňování našich volných impulzů ve vnějším světě. Nesou nás a pracujeme jimi. Hlavním pracovním zvířetem, tahounem a nosičem na statku býval tradičně *kůň*. Kůň je zvířetem pohybu -

praobrazem je oř pádící travnatou stepí s větrem o závod, s vlající hřívou a ohonem. Jeho postavě dominují nohy, které jej nesou do dále, a chřípí se dme...

V břiše se odehrávají především procesy přeměny látek, jejich odbourávání a rozklad, rozpouštění a vstřebávání, i transsubstanciací v játrech a krvi. Hlavním zvířetem trávení pro nás může být, jak jsme si už říkali, *kráva* se svými čtyřmi žaludky, bachorem, knihou, čepcem a slezem, v nichž dochází k nesmírně důkladnému „rozboru“ hmoty. Kráva, spolu s dalšími takzvanými malými přežvýkavci *ovcí* a *kozou*, pro nás bude představovat soustavu střev vyplňujících břicho.¹¹¹ V břiše ovšem máme ještě jeden trávicí orgán, totiž žaludek. Ten bude v organismu zemědělského statku zastupovat *prase*, zvíře vybavené jedním žaludkem a trávením mnohem méně dokonalým než přežvýkavci. Proto také prase potřebuje do značné míry jinou, koncentrovanější potravu než kráva, ovce a koza.

A dostáváme se k oblasti hrudi. Té dominují dva hlavní, rytmické orgány: srdce a plíce. Plíce, které zajišťují výměnu vzduchu s okolím, a srdce, které se stará o oběh krve a její dodávku všude v organismu, kde je jí třeba. Hrud' je, jak jsme si již uváděli, sídlem citu, a dvojice zvířat reprezentující orgány hrudi je také člověku nejmilejší: pes a kočka. Praobrazem *psa* pro nás může být ovčácký pes, pobíhající ve stádě nebo kolem něho a neustále si udržující přehled o všech jeho kusech, propojující celé stádo svou přítomností. Aktivní, spěchající za svým cílem, zacílený celou svou postavou se špičatým čenichem vepředu. Také na dvoře má pes o všem přehled - a jako plíce i jeho můžeme ovládat vůlí a cvičit. *Kočka* je nezávislá, nedá se vycvičit, tak jako se srdce nedá ovládat vůlí. Má ráda teplo a praobrazem je kočka stočená do klubíčka a vyhřívající se. Na rozdíl od přímočarého psa je obrazem kočky spíše kruh a soustředění do sebe.

A to se již dostáváme do oblasti hlavy a vzletných myšlenek. Nejprve však musíme projít dolní částí hlavy, která

je takovým břichem v malém. Tudy přijímáme potravu, tady máme ústa se rty, jazykem a zuby - přímo spojené s břichem. Je to oblast, kterou na statku zastupuje naše vodní drůbež, *husy*, které reprezentují spíše dolní čelist, dolní partii hlavy, a *kachny*, které často téměř poslepu probírají bahno pod hladinou rybníka a vyjídají z něho své pochoutky a které budou představovat spíše horní čelist, horní ret a také nos. Naproti tomu *slepice* se svým ostrým zobákem a bystrým zrakem již patří k vyššímu „patru“ hlavy, k oblasti očí. A teprve nyní se dostáváme ke vzletným myšlenkám, k čelu našeho velkého člověka, k *holubům* a holubníku, umístěnému tradičně na sloupu opatřeném žebříkem, anebo vestavěnému někde pod samou střechou.

A tak již máme jedenáct zvířecích orgánů a zbývá nám poslední, dvanáctý, ten nejhořejší. Ano, je to včela, lépe řečeno *včelstvo* a jeho úl. Včely a úly někdy najdete vyobrazené i na štítech domů, a jak již tušíte, máme tu před sebou nejen obraz myšlenek rozlétávajících se do prostoru, ale něčeho vyššího, božské inspirace, spojení s vyšším, duchovním světem, s nebesy. A jako byl med zhmotnělým Sluncem, je včelstvo v organismu statku takovým duchovním Sluncem, otevřenou korunní čakrou, lotosovým *květem*.

A tak i když je přítomnost včel na statku nebo i na zahradě obvykle nepříliš patrná, nestojíme-li v bezprostřední blízkosti úlu, je jejich přítomnost o to důležitější pro to, aby sem mohly přicházet síly shůry. A med je darem, v němž jsou tyto síly vtěleny do přesladkého hávu.

<i>hlava</i>	<i>včelstvo</i> <i>holubi</i> <i>slepice</i> <i>kachny</i> <i>husy</i>
<i>hrud'</i> <i>břicho</i>	<i>kočka, pes</i> <i>prase</i> <i>ovce</i> <i>kráva</i> <i>koza</i>
<i>končetiny</i>	<i>kůň</i>